

Nr 79

Av fru **Lidman-Frostenson m. fl.**, om inrättande vid Stockholms universitet av en professur i grekiska språket och litteraturen.

Den språkvetenskapliga sektionen i Stockholm är synnerligen illa utrustad med topptjänster. Endast 8 professurer hör dit, medan motsvarande sektioner i Uppsala och Lund har 14 respektive 12 professurer och sektionen i Göteborg 8 professurer och 1 preceptur. Förhållandena är i själva verket ännu sämre i Stockholm än dessa siffror utvisar. På grund av det stora studentantalet i Stockholm är nämligen professurerna där i engelska och i nordiska språk dubblerade. Endast 6 av den språkvetenskapliga sektionens examensämnen är alltså representerade av ordinarie ämnesföreträdare, medan motsvarande siffra för Göteborg, som eljest är sämst utrustad, är 9. Eftersom den gällande examensstadgan upptar 7 språkvetenskapliga huvudämnen i filosofisk ämbetsexamen, har med andra ord sektionen i Stockholm ännu ej ens utrustats med ordinarie företrädare för samtliga huvudämnen. Här saknas ännu en ordinarie tjänst i grekiska språket, vars inrättande därför framstår som ett nödvändigt steg i inhämtandet av den eftersläpning som föreligger.

Grekiska språket bildar tillsammans med latinska språket och klassisk fornkunskap och antikens historia en viktig ämneskombination i filosofisk ämbetsexamen. Vid gymnasier studerades grekiska under läsåret 1960/61 enligt uppgifter som förelåg under vårterminen av 601 gymnasister i näst högsta ringen och 489 i högsta ringen, eller tillsammans av 1 090 gymnasister. Detta utgör en ökning av antalet med ungefär 150 sedan närmast föregående läsår. Motsvarande siffror för innevarande läsår är 615 i näst högsta ringen och 584 i högsta ringen, eller tillsammans 1 199, vilket utgör ytterligare en markerad ökning. Behovet av gymnasielärare i grekiska är därför för närvarande mycket stort. Detta framgår även därav att för närvarande ett 40-tal latinlektorat står vakanta på grund av brist på kompetenta sökande (till dessa lektorat äger enligt stadgan för rikets allmänna läroverk även licentiater i grekiska kompetens).

Frånsett behovet av lärarutbildning finns emellertid vid universitetet ett legitimt och mycket starkt behov av undervisning och forskning i grekiska. Den grekiska kulturen är ej som exempelvis den gamla egyptiska blott medelbart av intresse för oss. Den ligger till grund för den antika bildningen och för den kristna kyrkan. Under medeltiden påverkade den Västerlandet

indirekt via latinet, medan de östeuropeiska folken fick sin kultur och sin kristendom direkt från Bysans. Under modern tid har den grekiska litteraturen och konsten utgjort en aldrig sinande källa, varur Västerlandet hämtat och alltjämt i icke oväsentlig grad hämtar frisk inspiration. För vetenskapliga studier i en rad olika discipliner, såsom latin, historia, litteraturhistoria, konsthistoria, religionshistoria, slaviska språk, är därför kunskaper i grekiska ofta oundgängliga, och en humanistisk fakultet har svårt att fungera utan undervisning och forskning i grekiska. Det torde också vara svårt att i Västerlandet finna en dylik fakultet som saknar en ordinarie lärostol i detta ämne. Ofta är ämnet differentierat och representerat av två professurer, en i klassisk grekiska och en i bysantinistik.

Vid universitetet i Stockholm har under vart och ett av de två senaste läsåren ett 40-tal studenter undervisats i grekiska. Av dessa är för närvarande 4 sysselsatta med studier för licentiatexamen, och flera kan inom den närmaste framtiden väntas fortsätta med högre studier. Undervisningen meddelas av en innehavare av en rörlig docentbefattning, vilkens förordnande utgår 30/6 1963 och då icke kan förnyas, och av en extra universitetslektor som tjänstgör som examinator och ämnesrepresentant. Under sammanlagt 5 läsår har han varit tjänstledig från tjänst som ordinarie läroverkslektor för att ägna sig åt denna akademiska verksamhet. Detta arrangemang är i längden ohållbart från universitetets synpunkt, från läroverkets synpunkt och av personliga skäl.

För Stockholms universitets del är det nödvändigt att fasta och ordnade förhållanden skapas för examensämnet grekiska språket. Då grekiskan är ett självständigt examensämne i både lägre och högre examina, bör detta ske genom inrättandet av en professur i grekiska språket och litteraturen fr. o. m. den 1 juli 1963. Därest en professur inrättades skulle tjänsten som extra universitetslektor kunna indragas. Merkostnaden skulle härigenom bli obetydlig.

Aberopande det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta om inrättande vid Stockholms universitet av en professur i grekiska språket och litteraturen från och med den 1 juli 1963.

Stockholm den 23 januari 1962

Ulla Lidman-Frostenson

David Svenungsson

Ingrid Gärde Widemar